

॥ ऊपदेश को अंग ॥

मारवाडी + मराठी

सत्संग

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निदर्शनास आले आहे की,काही रामस्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने,अर्थांमध्ये परस्पर बदल करुन टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थांमध्ये बदल करु नये.काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकडून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही,चेक करायला भरपूर वेळ लागतो.आम्ही परत चेक करुन पुन्हा लोड करुन देऊ.याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल,यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करुन दिली आहे.

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम ॥ अथ ऊपदेश को अंग लिखंते ॥ राम

॥ कुंडल्या ॥

राम च्यार पोहोर धंदो करे ॥ सांज हतायाँ जाय ॥ राम

राम झूटी झोडाँ छेड कर ॥ बद बाद करे नर आय ॥ राम

राम बद बाद करे नर आय ॥ पछे सूतो घर जाई ॥ राम

राम होय सपना मे जीव ॥ पडे दोजख के मांही ॥ राम

राम सुखराम दास गुरुदेव बिन ॥ यूं नर गोता खाय ॥ राम

राम च्यार पोहोर धंधो करे ॥ सांज हतायाँ जाय ॥१॥ राम

राम मनुष्य चार प्रहर म्हणजे सकाळ पासून संध्याकाळ पर्यंत काम धंदा करतो आणि राम

राम संध्याकाळी चौकात जावून गोष्टी करतो खोट्या चर्चा करुन आपसात निरर्थक गोष्टी राम

राम करतो आणि घोर रात्री घरी परत येतो आणि झोपतो झोप आल्यावर त्यांचा जीव राम

राम स्वप्नात जातो आणि स्वप्नात दोजख म्हणजे संसाराच्या मोठ्या दुःखात पडतो.आणि राम

राम स्वप्नात दुःख भोगतो यातऱ्हेने सर्व जीव संसारात येतात संसार करतात व संसारात राम

राम राहतात भेरु,भोपा,मोगा,पित्तर,दुर्गा,सितला,क्षेत्रपाल,गोगा,चावंड इत्यादी पापकर्ते देवी राम

राम देवतांची भक्ती करतो व शरीर सुटल्यावर नरकात पडतात व नरकाचे महादुःख राम

राम भोगतात त्या मनुष्याला सुख प्रगट करुन देणारे गुरुदेव मिळाले नाही म्हणून ते मनुष्य राम

राम सतस्वरूपाच्या सुखात न जाता काळाच्या विधी विधीच्या दुःखात पडतात असे आदि राम

राम सतगुरु सुखरामजी महाराज जगातील स्त्री-पुरुषांना सांगत आहेत.॥१॥ राम

कवत ॥

राम पर्ईसो घर गमे सोच ॥ सोच छाळी नही आयाँ ॥ राम

राम खेती भिले निनाण ॥ खिच नही समदी खायँ ॥ राम

राम खोटी व्हे दिन अेक ॥ सोच बूटा जिम खावे ॥ राम

राम आरो बिगड जाय ॥ सोच कन नाही बुवावे ॥ राम

राम लाख बात ब्हो सोचरे ॥ नाना बिध नर लोय ॥ राम

राम ध्रग मानव सुखराम के ॥ अेक भजन सोच नही होय ॥२॥ राम

राम मनुष्याला त्याचा पैसा हरवला तर चिंता सतावते.संध्याकाळी बकरी घरी आली नाही राम

राम तर फिकीर सतावते शेतात पिकांची नासाडी करणारे गवत उगून गेले तरी फिकीर होते राम

राम गावात सोयरे आले आणि घरी खिच म्हणजे राजस्थानचा मोठा स्वयंपाक खाण्यास राम

राम नाही आले तर फिकीर(चिंता)होते.(पिक येते वेळी)फालतु एक दिवस ही खोटा झाला राम

राम तरी फिकीर येते विवाह किंवा दसक्रियेचा स्वयंपाक(भोजन)बिघडून गेले तरी चिंता राम

राम होते शेतात पिक नाही(धान्य नाही) पेरले आणि ज्याने ध्यान्य पेरले त्याचे पिक छान राम

राम झाले तर मी शेती केली नाही याची चिंता करतो परंतु काळापासून मुक्त करणाऱ्या राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम परमात्म्याचे भजन करण्याची फिकीर करीत नाही.अशा स्त्री-पुरुषांना धिक्कार आहे राम
राम असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात. ॥२॥ राम

राम परिसो तो परखाय ले ॥ सोदा करे बजाय ॥ राम

राम गेल नग्र जावताँ ॥ ब्हो बिध बूझे आय ॥ राम

राम समदी करे बमेक सूँ ॥ चाकर रहे दिल जोय ॥ राम

राम हंडीयाँ कुं ठमठोर के ॥ लेता हे सब कोय ॥ राम

राम सब कसर किमत काडकर ॥ परख करे नर देहे ॥ राम

राम ध्रग मानव सुखराम के ॥ अेक भजन परख नही लेहे ॥३॥ राम

राम प्रत्येक स्त्री-पुरुष पैसा परीक्षा करुन घेतात छोटा-मोठा कोणताही सौदा असो राम

राम बजावून-बजावून करतात नगरात कोणाच्या घरी जातांना घराचा रस्ता प्रत्येकाला तऱ्हे राम

राम -तऱ्हेने विचारुन-विचारुन जातात सोयरा करतांना सोयऱ्याची विवेक पूर्ण विचारपूस राम

राम करतात आणि मगच संबंध करतात नौकर नोकरीला लागण्यापूर्वी मालक मनाने कसा राम

राम आहे याचा विचार करतात मातीचा मटका खरेदी करण्या आधी त्याला वाजवून- राम

राम वाजवून घेतात याप्रकारे सर्व छोट्या मोठ्या वस्तु,बारीक-बारीक वस्तु तपासून घेतो राम

राम परंतु भक्ती काळाच्या मुखातून मुक्त करणारी आहे का काळाच्या मुखातच ठेवणारी राम

राम आहे याची स्त्री-पुरुष पारख करीत नाही आणि काळाच्या मुखात ठेवणाऱ्या मायेची राम

राम भक्ती चौऱ्यांशी लाख योनी कापेल हे समजून धारण करुन घेतात अशा स्त्री- राम

राम पुरुषांना धिक्कार आहे.॥३॥ राम

राम नकटी बूची मांग ॥ ताही की बात सुणावे ॥ राम

राम ब्हो बिध व्हे आधीन ॥ दोड वाँके घर जावे ॥ राम

राम गांव पटेली लेण ॥ ब्होत सूँका नर दीनी ॥ राम

राम न्याँत पाँत के काज ॥ बांध जरबी सिर लीनी ॥ राम

राम याँ बातारे वास्ते ॥ सब नर जुझ्यां जाय ॥ राम

राम याँ सरोवर सुखराम के ॥ हर गुरु हे कहे नाय ॥४॥ राम

राम स्वतःचा किंवा स्वतःच्या संबंधित परिवाराच्या सदस्याचा विवाह होत नाही आणि राम

राम कोणीही चांगली सोडून नकटी(चपटी),बुची(छोट्या कानाची)मुलगी ही देण्यास तयार राम

राम नसतो अशा वेळी जी थोडीही आवडत नाही अशा नकटी,बुची,कुरूप मुलीचा संबंध राम

राम ज्याच्या हातात आहे त्याच्या घरी धावून-धावून पुन्हा-पुन्हा जातो आणि आधीन राम

राम होवून राहतो गावातील पाटीलकी प्राप्त करण्याकरीता ज्याच्या हातात पाटीलकी देणे राम

राम आहे त्याला अनेक प्रकारची लाच देतो.आपल्या जाती-पातीच्या कार्यात काही भांडण राम

राम (तंटा-बखेडा)झाले आणि तो तंटा मिटवण्याकरीता आपल्या जातीचे सर्व पंचाच्या राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जोड्यांचा गठरी(गाठोडी)बांधून शिरावर ठेवून माफी मागतो अशा अशा अनेक क्षुद्र
राम गोष्टी करीता सर्व मनुष्य झुंझतात परंतु ज्या गुरुने काळाला मारणारा हर घटात प्रगट
राम होतो अशा गुरुपासून गुरु प्रसन्न व्हावे आणि हर मिळावे असा कोणता व्यवहार करीत
राम नाही हे गुरु उपरोक्त मायावी मनुष्यांचे प्रसन्न करण्याच्या बरोबरीचे ही नाही आहे
राम का?असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज प्रत्येक स्त्री-पुरुषाला विचारीत आहेत.
राम ॥४॥

राम प्रेम जहाँ लग भजन ॥ प्रेम खूटाँ सब कारा ॥

राम माया जब ग्रहे सुख ॥ धन बिन दुःख बोहारा ॥

राम क्रामात जब पीर ॥ कळा लग देवत होई ॥

राम जब लग मन इतबार ॥ बात माने जुग सोई ॥

राम बंधी मुठी लाखरी ॥ खूला कोडी मोल ॥

राम भाव खच्याँ सुखराम के ॥ सब नर फूटा ढोल ॥५॥

राम जोपर्यंत परमात्म्याशी प्रेम आहे तोपर्यंतच भजन करणे हे सार आहे परमात्म्याशी प्रेम
राम खुंटले म्हणजे परमात्म्याशी प्रेम नाही तर भजन करणे हे भजन होत नाही हे भजन
राम पोकळ आहे घरात माया म्हणजे धन राहील्यानेच गृहस्थीला गृहस्थीचे सुख आहे माय
राम नसल्याने(न राहील्याने)म्हणजे दरिद्री राहील्याने गृहस्थीला गृहस्थी जीवन सुखदायक
राम राहत नाही उलट हे गृहस्थी जीवन अती दुःख दायक बनून जाते.पिरात जोपर्यंत
राम करामात नाही तर तो मनुष्य पिर नाही तो पिर जगातील सामान्य मनुष्यासारखा
राम साधारण मनुष्य आहे याचप्रकारे ज्या देवतामध्ये देवकला आहे तोपर्यंत तो जीव देव
राम आहे.देवकला संपली तर तो जीव देव नाही,अन्य योनीत गेलेला प्राण आहे जगात
राम जोपर्यंत मनुष्याच्या शब्दात भरोसा आहे तोपर्यंतच जगातील लोक त्या मनुष्याची
राम प्रत्येक गोष्ट मानतात.जसेही त्या मनुष्याची गोष्ट जगातील कोणी मनुष्य मानीत नाही
राम मुठीत काही नाही आणि मुठ बांधली आहे तोपर्यंत त्या मुठीची किंमत कोणालाही
राम लावता येत नाही परंतु ती मुठ उघडली तर त्या मुठीची किंमत कोडी मोल ही राहत
राम नाही याचप्रकारे शिष्याला सतगुरुशी भाव आहे तोपर्यंत शिष्यात परमात्मा प्रगट
राम होण्याची आशा आहे परंतु शिष्याला सतगुरुमध्ये भाव नाही तर शिष्यामध्ये साहेब
राम प्रगट होण्याची काही आशा नाही आणि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,
राम ज्याला सतगुरुशी भाव नाही असा शिष्य फुटलेल्या ढोल सारखा आहे फुटलेला ढोल
राम कितीही चांगला ढोलकीया(ढोल वाजवणारा)वाजवणारा असला तरी तो त्याला त्या
राम ढोल मधुन सुरीला आवाज काढता येत नाही.याच प्रकारे सतगुरुला अशा शिष्यामध्ये
राम परमात्मा प्रगट करता येत नाही. ॥५॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम पडे दूध मे लूण ॥ ढोल रे प्रवा लागे ॥ राम
राम घडियावळ के राय ॥ किरष के पवन कोई बागे ॥ राम
राम हंडी मेरु होय ॥ कंठ मे पडे खटाई ॥ राम
राम धवण न बंधी ठीक ॥ हदफ पर चोट न आई ॥ राम
राम यूं मन फीको नेक ही ॥ पड्याँ न सजे काय ॥ राम
राम पेम बिना सुखराम के ॥ राम गायमा गाय ॥६॥ राम

राम जसे दुधात मिठ पडून गेले तर सर्व दुध नासून जाते ढोलकला पुरवाई म्हणजे थंडी राम
राम हवा लागली तर ढोलक बरोबर वाजत नाही कासा धातूच्या घड्यावळला थोडीशी ही राम
राम दरार गेली तर त्या घड्यावळापासून झनकार बरोबर निघत नाही शेताच्या पिकांना राम
राम रोगट हवा लागली तर ते पिक जळून जाते.मातीच्या हंडीला छिद्र पडून गेले तर ती राम
राम हंडी(भांडे)स्वयंपाक करण्याच्या कामी येत नाही गळा बसल्यावर सुरात गाणे गायले राम
राम जात नाही वैन्याला मारण्याकरीता निशाण्यावर बरोबर मार न लागल्या कारणाने राम
राम केलेला वार काही कामाचा नसतो याचप्रकारे शिष्याचे निजमन सतगुरुशी फिके राम
राम पडल्याने गर्भात न पडण्याचे काम होत नाही आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज राम
राम सांगतात की,रामनामाचे भजन करण्यात प्रेम राहिले नाही तर रामनामाचे भजन केले राम
राम किंवा नाही केले एक सारखेच आहे.॥६॥ राम

राम जब लग हरसूं हेत ॥ प्रेम सू रित ना भाई ॥ राम
राम सगा परुसे खिर ॥ साध कूं राब पिलाई ॥ राम
राम काती मे मोखाण ॥ ऊठ समदी घर जावे ॥ राम
राम साधु द्रसण जाय ॥ ब्हो घर काम बतावे ॥ राम
राम भजन करे सुख सेल मे ॥ हासल दे तन खोय ॥ राम
राम जब लग तो सुखराम के ॥ हर सूं हेत न होय ॥७॥ राम

राम सग्या सोयन्यांना खीर बनवून खाऊ घालतात आणि गर्भातून मुक्त करणाऱ्या साधुला राम
राम राब म्हणजे ताकात मिठ आणि पीठ मिळवून उकळून पाजतात तोपर्यंत हरशी प्रेम राम
राम प्रीत नाही हे समजा.कार्तिक मध्ये शेतात धान्याचे पिक येण्याचा हंगाम असतो अशी राम
राम वेळ सोडून सोयन्याच्या घरी दोन,चार महिन्याचे बाळ मेले तरी ही असा हंगाम सोडून राम
राम बसायला जातो.परंतु गावात मोक्ष देणारे साधु आलेले असतांना त्यांच्या दर्शनाला जात राम
राम नाही आणि कोणी साधुच्या दर्शनाला आले नाही असे विचारले तर घरी खुप काम राम
राम आहे प्रीत असते परंतु हर प्राप्त करून देणाऱ्या साधुशी प्रेमप्रित राहत नाही असे जाणा राम
राम भजन करण्याकरीता पलंगावर आरामाने लेटून-लेटून शरीरावर पांघरून अंथरुळावर राम
राम शरीराला धक्का देखिल लागु देत नाही आणि विना चित्तमनाने भजन करतात परंतु राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम शेतीच्या कामात थोडे फार ही मिळणार असेल तर तेथे शरीरातून घाम काढून,मेहनत
राम करतात कडक उन्हात,भर पावसात आणि अति थंडीत शरीराची पर्वा न करता
राम चित्तमन लावून काम करतात तोपर्यंत आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात
राम की,हरशी प्रीति नाही प्रेम नाही हे समजा.॥७॥

राम

राम

राम

राम चमक लोहा हेत जाण ॥ कनक स्होगी संग किया ॥

राम

राम पय जळ मिल व्हा एक ॥ अमल आसक दिल दीया ॥

राम

राम बासग सुण हेत राग ॥ घत दर्द पर जावे ॥

राम

राम बिष ऋत म्हेरी जाण ॥ सुध जाबक बिसरावे ॥

राम

राम असा चित्त मन चाहिये ॥ साहेब सूं दिन रात ॥

राम

राम जब माने सुखराम के ॥ हरजन की हर बात ॥८॥

राम

राम जसे लोखंडाच्या जवळ लोहचुंबक ठेवले तर लोखंड त्या लोहचुंबकाला झटक्यात
राम चिपकून जाते सोने किती ही तापवले तरी ही पाणी होत नाही परंतु त्या तापलेल्या
राम सोन्यात सुहागी टाकताच ते सोने पघळून(वितळून)पाणी पाणी होवून जाते दुधात
राम पाणी टाकताच दोन्ही एक होवून जातात दुध आणि पाणी वेगवेगळे राहत नाही अमल
राम भक्षण करणाऱ्याचे अमली वस्तु खाण्यात मन आसक्त राहते.सापाला पुंगीची धुन खुप
राम आवडत असते तुप खाण्याचा एक रोग असतो,हा रोग ज्याला होतो त्याला तुपाशी खुप
राम प्रीति असते त्याला पिंपातून तुप खाण्याची चाहना असते ऋतुवंती स्त्रीला पुरुषांशी
राम प्रीति असते.या प्रीतिमध्ये ती घरातील मोठ्याहून मोठ्या मनुष्यांची लाज शरमची
राम मर्यादा सर्व भंग करून देते याच तऱ्हेने ज्याप्रकारे स्त्रीचे चित्तमन आपल्या पतीत होवून
राम जाते त्याच प्रकारे हरीजनाचे चित्त आणि मन साहेबात रात्रंदिवस राहायला पाहिजे तेव्हा
राम साहेब हरिजनाची प्रत्येक गोष्ट मानतात. ॥८॥

राम

राम औरत हेत भरतार ॥ मीन जळ प्रीत पिछाणो ॥

राम

राम अलिचित्त बासा पेफ ॥ जोख दर्द पर आणो ॥

राम

राम ससि चिकोर हेत जाण ॥ राग मे मृग बुलाया ॥

राम

राम पारवे नेहे नार ॥ पतंग दिपक गेहे गाया ॥

राम

राम असा चित्त मन चाहीये ॥ साहेब सूं सुण जीव ॥

राम

राम जब माने सुखराम के ॥ हरजन की हर पीव ॥९॥

राम

राम स्त्री आपल्या पतीच्या प्रेमात चित्तमध्ये जळून जाते मासा(मासोळी)पाण्यापासून दूर
राम करताच मरून जाते,भवरा(भुंगा)कमळाच्या प्रेमाने कमळ बंद होते वेळी कमळ सोडून
राम न जाता कमळात बंद होवून मरून जातो.जोख रोगीच्या रक्ताच्या प्रेमात रक्त पिवून
राम पूर्ण फुलून जाते आणि मरून जाते असे जीवाचे साहेबाशी प्रेम लागायला पाहिजे चकोर

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पक्षी चंद्र उदय होताच त्याला एक टक पाहत राहतो,जराही चंद्रापासून नजर हटवित
राम नाही असे जीवाचे प्रेम साहेबाशी पाहिजे हरणाला राग रागिणीशी इतके प्रेम असते की,
राम तो मृग(हरीण)पकडणाऱ्या जाळ्यात अटकणे कबूल करतो परंतु राग रागिणी ऐकणे
राम त्यागत नाही असेच कबुतराचे त्याच्या स्त्रीशी इतके प्रेम असते की कितीही दूर देशात
राम जावून सोडून दिले तरी ही तो मध्येच न अटकता सरळ आपल्या स्त्री जवळ येतो
राम याचप्रकारे पतंगाला दिपकशी इतकी प्रीति असते की तो पतंगा दिपकवर पडून मरणास
राम कबुल करतो परंतु दिपक पासून दूर जात नाही.याचतऱ्हेने जीवाने आपले चित्त आणि
राम मन साहेबात ठेवले तरच साहेब हरजन म्हणजे संताची प्रत्येक गोष्ट मानतात. ॥९॥

राम

साच सील संतोष ॥ दया देणो जग माही ॥

मीठा बचन सतोल ॥ तप असो कोऊं नाही ॥

सत्त बचन सोही जाण ॥ न्याव पर बोले सारा ॥

दया दुःख दे नाय ॥ हरक ज्याँ पुन्न बिचारा ॥

सुखराम ईसो पणब्रत रे ॥ ज्याँ का कहा बखाण ॥

सकळ ज्हाण मैमा करे ॥ देव लोक लग जाण ॥१०॥

राम परमात्म्यावर पूर्ण विश्वास ठेवणे,सत्य बोलणे,सत्य करणे,शिलवान राहणे,संतोष ठेवणे,
राम दया ठेवणे,नितीने चालणाऱ्या दुःखित पिडीत जीवांवर दया करणे,चालण्यासारखा जगात
राम दुसरे कोणते तप नाही.छोट्यापासून मोठ्यापर्यंत गोष्ट न्यायाने बोलतो तो सत्यवचनी
राम आहे कोणालाही मोठ्यापासून छोटे दुःख पोहचवत नाही तो दयावान आहे तसेच
राम छोट्यापासून मोठी वस्तु दुसऱ्याला देतांना आनंदाने देतो तो पुण्यवान आहे असे
राम समजा आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की याप्रकारचे प्रणवत म्हणजे
राम नित्यचा स्वभाव ज्या संताचा बनला आहे त्याच्या महिमेचे शब्दात वर्णन करता येत
राम नाही.अशा संताचे सर्व जगाचे लोक तसेच सर्व स्वर्गादिकाचे देवता महिमा करतात
राम असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात. ॥१०॥

सीलवंत सोई जाण ॥ नार प्रणी सोई साची ॥

और सकळ माँ बेण ॥ संग बरते नही काची ॥

हरक बिना ले नही ॥ गरु बेटी नही छेडे ॥

बिन आदर नही जाय ॥ घरे काहुं बिन तेडे ॥

सुखराम ईसो पणब्रत ले ॥ भजन करे कहूँ तोय ॥

से नर नारी संत हे ॥ ओर भिक्यारी होय ॥११॥

राम विवाह करुन आणलेल्या पत्नीशी जो पती पत्नीव्रत ठेवून पत्नीशी व्यवहार ठेवतो
राम आणि अन्य स्त्रीयांना आई,बहीण समजतो तोच शिलवंत आहे कोणी ही हर्षाने हर्षित

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम होवून हर्षाने देणे चाहतो तरी ही गरजवाला आपल्या गरजे पुरतेच घेतो तोच संत आहे
राम रस्त्यात गाय किंवा गायीसारखा गरीब प्राणी बसले आहे लेटले आहे,झोपले आहे
राम आणि रस्त्याने चालणाऱ्याला दुसऱ्या बाजूने रस्ता पार करता येतो तरीही त्या प्राण्यांना
राम छेडून जातो(त्रास देवून)उठवून जातो तो मनुष्य संत नाही जगात कमी समजवाले
राम स्त्री-पुरुषांच्या बरोबरीचे आहे.आदर करुन बोलावल्या शिवाय कोणाच्या ही घरी
राम भोजन प्रसादा करीता जातो तो संत नाही,तो भिकारी आहे असे आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराज सांगतात. ॥११॥

कुंडल्यो ॥

राम पिता धर्म तो सज गयो ॥ पुत्र दियो प्रणाय ॥

राम पुत्र धर्म तो जब सजे ॥ कियो बंदगी जाय ॥

राम कियो बंदगी जाय ॥ नार धर्म पत्त कहावे ॥

राम चाकररो ओ धर्म अहे ॥ हुकम पाछो नही आवे ॥

राम गुरु सिषरोई सुखराम के ॥ धर्म कहावे जोय ॥

राम गुरु तो ऊलट चडावे गिगन मे ॥ सिष तन मन अरपे दोय ॥१२॥

राम पित्याने पुत्राचा विवाह करुन दिल्यावर पित्याचा धर्म पुत्रा प्रति पूर्ण होवून जातो परंतु
राम पुत्र धर्म पित्याची आयुष्य भर सेवा केल्यानेच पूर्ण होतो.पित्याची सेवा कसर ठेवून
राम केल्याने पुत्र धर्म अपूर्ण राहतो पत्नी पती सोबत पतीव्रता धर्माने राहिल तेव्हा पत्नी
राम स्त्री धर्माच्या तत्वाने राहिली असे वेद,शास्त्र,पुराण सांगते याप्रकारे नौकर आपल्या
राम मालकाचा आदेश न पालटता पूर्ण बजावतो तेव्हा नौकर आपला पूर्ण धर्म निभावतो
राम असे होते.याचतऱ्हेने गुरु आणि शिष्याचा धर्म आहे गुरुने शिष्याला बंकनाळने उलटवून
राम ब्रम्हांडात चढवून देणे आणि शिष्याने गुरुला ब्रम्हांडात चढवून दिल्याने तन आणि मन
राम अर्पण करणे असा गुरु आणि शिष्याचा धर्म आहे असे आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराज सांगतात. ॥१२॥

कवत ॥

राम काम क्रोध अहंकार ॥ धेक नासत मुख निंदा ॥

राम मे ते मान मरोड ॥ मोहो माया मन संद्या ॥

राम तामस तर्कत बोल ॥ रीस आपो पख खेंचे ॥

राम कडवा बचन बिरोध ॥ बाद क्रमा दिस अेंचे ॥

राम कळे कसर मन कपट रे ॥ दाव गाव ब्हो माय ॥

राम अे अंग मिल सुखराम के ॥ सो नर नरकाँ जाय ॥१३॥

राम काम, क्रोध,अहंकार,द्वेष,खोटेपणा,परनिंदा,मी तु दुसऱ्याला हलका समजून तोंड मुरडणे,
राम कुटूंब,परिवार धन,दौलत अशा मायेशी मोट लावून मायेशी मन जोडणे,तामसी तसेच

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	तर्कट(तारकट)वाकडे बोलणे,आपला पक्ष म्हणजे आपली गोष्ट अनितिची असली तरी		राम
राम	ही जोर लावून आपला पक्ष खेचणे हृदयाला टोचेल असे कडवे वचन बोलणे,सतस्वरूपी		राम
राम	संताशी विरोध ठेवणे,सतस्वरूपी सतज्ञानात वाद-विवाद करुन निच कर्माचा पक्ष खेचणे,		राम
राम	निच कर्माकरीता कलह करणे,साहेबाची भक्ती समजण्यात कसर ठेवणे मनात प्रत्येक		राम
राम	छेटी मोठी वस्तु प्राप्त करण्याकरीता दुसऱ्याशी कपट करणे स्वतःच्या मायेच्या स्वार्था		राम
राम	करीता अनेक प्रकारचे डाव आणि घाव रचणे असे निच स्वभाव ज्याच्या हृदयात		राम
राम	भरलेले आहेत ते स्त्री-पुरुष अति दुःख पडणारे असे ८४ प्रकारच्या नर्कात जावून		राम
राम	पडतील असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात. ॥१३॥		राम
राम	हम हर्ष हक्कीम ॥ दुःख ओराँ घर चिंते ॥		राम
राम	तष्कर चोर तबीब ॥ झगड साचे सूं जीते ॥		राम
राम	बके झके बिन रीत ॥ मेर मरजाद न माने ॥		राम
राम	अंत आंतर मन सोच ॥ क्रम बंधे नित छाने ॥		राम
राम	बेण नेण कर पावले ॥ निस दिन असुभ कमाय ॥		राम
राम	अे अंग सुण सुखराम के ॥ सेज नर्क ले जाय ॥१४॥		राम
राम	ब्राम्हण आणि वैद्य दुसऱ्यांच्या घरी दुःख पडवे हे चिंततात.ब्राम्हण यजमान मेल्यावर		राम
राम	हर्ष करतो तर वैद्य रोग फैलून रोगापासून लोक दुःखी होवोत हे चिंततो व्यभिचारी,		राम
राम	चोर,वैद्य,भांडण करुन स्वतः खोटे असल्यावर ही खऱ्याला जगाच्या(समोर)जिकंतात		राम
राम	ज्याच्या मनात अनितीने निच कर्म करण्याची अती आतुरता आणि विचार राहतो ते		राम
राम	लपून नर्कात पडण्यासारखे कर्म बांधतात ते डोळ्यांनी,वचनाने,हातांनी आणि पायांनी		राम
राम	रात्र-दिवस निचकर्म कमावतात आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की जीवाचे		राम
राम	हे सर्व निच स्वभाव सरळ नर्कात घेवून जातात. ॥१४॥		राम
राम	झूट नीत खोटी चले ॥ मुख अंतर रहे और ॥		राम
राम	बोल बचन सब डाव सूं ॥ करे करम कठोर ॥		राम
राम	धंदो इधक अखूट ॥ फेर आगो मन राखे ॥		राम
राम	लालच त्रस्ना ब्होत ॥ चाय झूटी मूख भाखे ॥		राम
राम	नुगरो ग्यान ऊथाप ॥ साध संगत नही भावे ॥		राम
राम	अे अंग मिल सुखराम ॥ नर्क नर माही मिलावे ॥१५॥		राम
राम	जे तोंडाचे खोटे आहे,ज्यांची नियत खोटी आहे आणि वाईट चाल आहे हृदयात एक		राम
राम	गोष्ट आणि मुखात वेगळेच म्हणजे मुखाने बोलतात एक आणि हृदयात दुसरी ठेवतात		राम
राम	वचन डावपेचाने बोलतात,कर्म अति कठोर करतात धंदा(व्यवसाय)आधी पेक्षा खुपच		राम
राम	आहे म्हणजे स्वतःने होवू शकत नाही इतका आहे तरी ही पुढच्या पुढे नवा धंदा		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम वाढवण्याकरीता उत्सुकतेने मन ठेवतात, लालच खुप आहे, तुष्णा खुप आहे, मनात
राम मायेची चाहणा खुप आहे तसेच मुखाने पळापळात खोटे बोलतात तसेच जे नुगरे म्हणजे
राम ज्यांना सतस्वरूपी गुरु नाहीत तसेच जो सतस्वरूपी ज्ञानाला उथापतो (विरोध करतो),
राम सतस्वरूपी साधुची संगत आवडत नाही, विषासारखी लागते अशा स्वभावाचे नर नारी
राम नर्कात जावून पडतात असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात. ॥१५॥

राम जरीयो अहार ऊखाल ॥ मरे माखी अरु मारे ॥ राम

राम मूसो चोरे बाट ॥ जरे आपई घर जारे ॥ राम

राम मकडी मांडे जाळ ॥ दगे ब्होता जीव खावे ॥ राम

राम अजा खाल लोहा गळे ॥ किया सो अपणा पावे ॥ राम

राम बाँस जळे बन जाळ ॥ ब्यालको काळ छछुंदर ॥ राम

राम नापट नाक कटाय ॥ करी करता बिन कदर ॥ राम

राम बाळ क्रद काजी बूई ॥ खिणत खाड ओरां पगाँ ॥ राम

राम सुखराम दास संसार मे ॥ दगा नही किसका सगा ॥१६॥ राम

राम दृष्ट स्वभावाचे मनुष्य, दुसऱ्यांना कष्ट देण्यात आपले मरण येईल हे समजूनही
राम दुसऱ्यांना दुःख देणे सोडत नाही दगा कोणाचा सगा नसतो. तरी ही हे दुसऱ्यांशी दगा
राम करतात माशी ही दुसऱ्यां भोज्य पदार्थात पडून खालेले भोजन (खालेला आहार)
राम उलटवून देते आणि माशी स्वतःही मरते आणि दुसऱ्यांनाही त्रास देते. उंदिर दिव्याची
राम वात (पूर्वीच्या तऱ्हेचे दिवे (दिपक) ज्याच्यात एक बाजूने बत्ती जळते राहते आणि
राम दुसऱ्या बाजूने दीपकच्या बाहेर बत्ती (वात) निघालेली असते ही वात उंदिर) घेवून
राम पळतो आणि स्वतःही जळतो आणि दुसऱ्याच्या घरालाही जाळतो. आणि मकडी (कोळीन)
राम ही जाळ पसरविते आणि त्या जाळात दग्याने खुपसे जीव फसविते. आणि त्याला
राम खाते (परंतु तीच एखाद्या वेळेस, त्या जाळ्यात पाय फसल्याने मरून जाते) (लोखंडाच्या
राम सुरीने बकऱ्याला कापले) त्या बकऱ्याच्या कातडीने (लोहाराची भाती बनली, त्या भातीने)
राम लोखंड गाळले जाते (वितळवले जाते) जसे करतो तसे मिळते जंगलातील बांबू (हवेने
राम एक दुसऱ्याशी घासून त्या बांबूने अग्नी उत्पन्न होतो ती अग्नी) त्या बांबूला जाळते
राम आणि दुसऱ्या वनांना ही जाळते साप सुसंद्रीला पकडतो परंतु ते सुसंद्री त्याचा काळ
राम होवून जाते (सापाने सुसंद्रीला पकडून सोडून दिले तर साप अंधळा होवून जातो आणि
राम जर गिळून घेतले, तर त्या सापाला कुष्ठरोग होतो यातऱ्हेने सापाची दोन्ही तऱ्हेने मृत्यु
राम होतो.

राम दृष्टांत-१ एका राजाकडे एक पंडीत होता, तो पंडीत प्रत्येक दिवशी, राजाकडे येवून कथा राम

राम सांगायचा आणि राजा कथा ऐकून, त्याला पाच रुपयाची चिठ्ठी, खजिनादार कडे देवून राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम देत होता त्या राजाकडे एक न्हावी(हजाम)होता.तो ही राजाच्या चाकरी करीता यायचा
राम कधी-कधी त्या कथा वाचणाऱ्या पंडीतची ही हजामत बनवून द्यायचा आणि पंडीताला
राम मागायचा मला काही दे परंतु पंडीतचे काही देण्याचे मन होत नव्हते म्हणून तो पंडित
राम त्याचा आणखी केव्हा तरी देऊन देईल असे म्हणत होता म्हणून त्या न्हावी ने विचार
राम केला की पंडीतला येथून काढून टाकायला पाहिजे असा विचार केला आणि ब्राम्हणाची
राम हजामत बनविण्या करीता एक दिवस गेला हजामत करतांना त्याच्याशी(ब्राम्हणाशी),
राम बोलला,की राजा साहेब सांगतात की,पंडितजी पोथी चांगली वाचतात,परंतु पोथी
राम वाचतांना त्यांच्या मुखातून थुंकी उडते.ती पोथीवर पडत राहते म्हणून तुम्ही पोथी
राम वाचतांना,तोंडाच्या समोर पुढे कपडा लावत चला पंडीतने विचार केला की कोण
राम जाणे,माझे म्हातारपण आहे,कदाचित थुंकी उडतही असेल ही गोष्ट सत्य मानून घेतली
राम तो पंडीत राजाच्या येथे कथा सांगतांना तोंडाच्या पुढे रुमाल ठेवत होता.पुढे तोच
राम न्हावी राजाची हाजामत करायला गेला तेव्हा हाजामत करते वेळी राजास बोलला की
राम हा ब्राम्हण सांगतो की काय करु?पोटाकरीता राजाकडे(घरी)जावून,राजाला कथा
राम ऐकवावी लागते.परंतु हा राजा मास भक्षण करतो आणि दारु पितो याचा मला खुप
राम खराब वास येतो(दुर्गधी येते)आणि त्याच्याजवळ बसण्याची मला घृणा येते असे हा
राम ब्राम्हण सांगत होता तेव्हा राजा म्हणाला,असे काय आहे?आज पाहील पोथी वाचतांना
राम राजाने पाहिले,तर ब्राम्हण खरच नाक,तोंडाच्या पुढे कपडा ठेवून पोथी वाचत होता
राम म्हणून राजाला त्याचा खुप क्रोध आला आणि प्रत्येक दिवसा सारखे खजिनदाराला
राम पाच रुपयाची चिठ्ठी जो लिहीत होता,त्यात-हेने त्या दिवशी लिहिले की,आज याला
राम काही न देता याचे नाक कापून खजान्यात ठेवून द्या ब्राम्हण ही गोष्ट समजला नाही
राम की या न्हाव्याने असा दगा केला आहे आणि न्हावी समजला की,आज हा येथून
राम काढून टाकला जाणार आहे तर आज सक्त तगादा करुन,(मागे लागून)हजामतचे पैसे
राम मागून घ्यायला पाहिजे म्हणून तो न्हावी तो ब्राम्हण बाहेर निघताच पुढे आला आणि
राम बोलला की तुला टाळून खुप दिवस होवून गेले परंतु आज घेतल्या शिवाय पुढे जावू
राम देणार नाही ब्राम्हण म्हणाला नंतर कधी देवून देईल.परंतु न्हाव्याने काही ऐकले नाही
राम तेव्हा त्या ब्राम्हणाने राजाने दिलेली मोहर बंद चिठ्ठी देवून,न्हाव्याशी बोलला की
राम आजच्या दिवस ही चिठ्ठी तु घे असे म्हणून त्या न्हाव्याला चिठ्ठी देवून ब्राम्हण घरी
राम चालला गेला आणि न्हावी चिठ्ठी घेवून खजिनदाराकडे गेला आणि त्या खजिनदाराला
राम चिठ्ठी दिली.खजिनदाराने लिफाफा(पाकीट)फोडून चिठ्ठी पाहीली तर त्याच्यात राजाचा
राम हुकुम पाहिला की त्याचे नाक कापून घ्या तेव्हा त्या खजिनदाराने त्या न्हाव्याला आत
राम बोलवले आणि हातात चाकू घेवून त्याचे नाक कापून घेतले.

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम दृष्टांत-२ याच तऱ्हेने ँका शहरात ँक काजी होता तो बादशहाच्या येथे नेहमी
राम जायचा आणि कुराण वाचून सांगायचा तो काजी मरुन गेला त्याच्या मागे त्याचा मुलगा
राम छेटा होता म्हणून त्याच्या जागी दुसरा काजी ठेवला गेला तो दुसरा काजी,नेहमी
राम बादशहाकडे घोड्यावर बसून जायचा रस्त्यात गावातील मुले खेळत असत ते खेळत
राम असलेल्या रस्त्यात गड्डे खोदायचे घोड्यावर बसून जाणार काजी,त्या मुलांना म्हणत
राम असे काय रे,तुम्ही रस्त्यात गड्डे का खोदतात अशी धमकी देवू लागला तेव्हा तो
राम पहिल्या काजीचा मुलगा त्या मुलांमध्ये खेळत होता तो मुलगा म्हणाला जो खोदेल तो
राम पडेल तुम्हाला त्याच्याशी काय करायचे आहे त्या काजीशी आणि त्या काजीच्या
राम मुलामध्ये काही गोष्टी झाल्या तेव्हा तो मुलगा काजीला हुशार वाटल्याने त्याला
राम आपल्या येथे नोकरीला ठेवून घेतले आणि त्या मुलाला ही नोकरी दिली की मी
राम दरबारात जातो,तेव्हा माझ्या सोबत येवून माझा घोडा आणि जोडे सांभाळ यातऱ्हेने तो
राम मुलगा काजी सोबत प्रति दिवशी(दररोज)जावू लागला काजी दरबारात जात तर होता,
राम परंतु काही जाणत नव्हता दरबारात त्याला जेव्हा प्रश्न विचारला जात होता तेव्हा तो
राम सांगायचा की,मी कुराण पाहून सांगेल परंतु तो कुराण जाणत नव्हता आणि तेथे
राम विचारले गेलेले प्रश्न हा दुसऱ्या काजीचा मुलगा ँकून,त्याचे उत्तर दुसऱ्या दिवशी
राम काजी दरबारात गेल्यावर सांगायचा आणि प्रसिध्दी मिळवायचा मुलाने विचार केला की
राम याचे सर्व काम तर,माझ्या अकलेनेच तर चालत आहे,हा तर काही जाणत ही नाही
राम दुसऱ्या दिवशी बादशहाने काजीला विचारले खुदा काय खातो?आणि घालतो
राम काय?आणि राहतो कुठे?तेव्हा काजी बोलला मी कुराण पाहून याचे उत्तर देईल तो
राम काजी घरी येवून,त्या मुलाला विचारले की,खुदा काय खातो?तेव्हा मुलगा म्हणाला
राम की,खुदा गम खातो असतो.मग परत विचारले,घालतो काय?तेव्हा मुलगा बोलला
राम की,सर्वाची शरम घालतो आणि विचारले की,खुदा राहतो कुठे?तेव्हा मुलगा म्हणाला
राम की, भक्ताच्या हृदयात राहतो दुसऱ्या दिवशी काजी दरबारात जावू लागला तेव्हा
राम गावातील मुलांनी पुन्हा रस्त्यात गड्डे खोदले होते,तेव्हा त्या मुलांवर काजी क्रोधित
राम झाला,तेव्हा पहिल्या काजीचा मुलगा बोलला,जो खोदेल तो पडेल आपल्याला काय
राम करायचे आहे?पुढे दरबारात बादशहाने विचारले,खुदा काय खातो?याचे उत्तर द्या
राम काजी बोलला,खुदा गम खातो.बादशहा बोलला,खुदा घालतो काय?काजी बोलला,
राम सर्वाची शरम घालतो आणि बादशहा काजीला म्हणाला की खुदा राहतो कोठे?तेव्हा
राम काजी बोलला की,भक्तांच्या हृदयात राहतो मग बादशहा बोलला,खुदा काय करतो?
राम याचे उत्तर याच वेळी द्या?तेव्हा तो काजी,त्या मुलाकडे पाहू लागला आणि बोलण्या-
राम करीता इशारा केला ही गोष्ट बादशहापासून लपलेली राहिली नाही,तेव्हा बादशहा

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम समजला की सर्व करामत त्या मुलाची आहे.तेव्हा बादशहा त्या मुलाला म्हणाला की
राम काय रे,तुला या प्रश्नाचे उत्तर देतो का?तेव्हा मुलगा म्हणाला,हो खुदावंत देवू शकतो
राम बादशहाने त्याला उत्तर देण्यास सांगितले तर(पहिल्या काजीचा मुलगा) बोलला,की
राम येथून मी उत्तर नाही देणार उत्तर देण्याच्या जागी बसवाल तेव्हा देईल तेव्हा त्या
राम काजीला बादशहा बोलला की तुम्ही तेथे जावून घोडे आणि जोडे सांभाळा आणि त्या
राम मुलाला काजीच्या जागेवर बसविले तसेच विचारले,खुदा काय करतो?तर आता बोल
राम तो मुलगा म्हणाला,आपल्याला दिसले नाही का?खुदा काजीला पाजी आणि पाजीला
राम काजी करतो आणि ही गोष्ट आता आपल्या समोर झाली हा जो काजी होता,त्याला
राम पाजी केले आणि मी जो पाजी होतो,त्याला काजी करून दिले हे खुदानेच तर केले,की
राम आणखी कोणी दुसऱ्याने ही गोष्ट ऐकून,काजी मनात खुप जळाला आणि घोडा घेवून
राम निघाला,तो एका कसायाच्या घरी येवून,त्या कसायाला म्हणाला,की तु एक गड्डा
राम खोदून तयार कर,मी एका मुलाला मास घेण्याकरीता पाठवतो त्याला जीवानीशी मारून
राम गड्ड्यात दाबून दे असे सांगून काजी घरी आला त्यानंतर तो मुलगा ही,बादशहाच्या
राम येथे सन्मान प्राप्त करून,बादशहा कडून आज्ञा घेवून घरी आला त्या मुलाला पाहताच
राम काजी तर मनात खुप जळत होता परंतु वरतून खुशी प्रदर्शित केली आणि त्याला
राम बोलला की,कसाईच्या घरून मास घेवून ये,तो मुलगा कसायाकडे जाण्यास निघाला
राम रस्तात त्या काजीचा मुलगा,बरोबरीच्या मुलांमध्ये खेळत होता त्या काजीच्या मुलावर
राम डाव आल्याकारणाने त्याला दुसरे मुल चिडवत होते आणि कष्ट देत होते तेव्हा या
राम मुलाला त्या काजीच्या मुलाने पाहून त्याला(पहिल्या काजीच्या मुलाला)विचारले की तु
राम कोठे जात आहे पहिल्या काजीचा मुलगा म्हणाला,की मी मास घेण्याकरीता,कसाईच्या
राम घरी जात आहे,तेव्हा तो काजीचा मुलगा म्हणाला की,मी कसाईच्या येथून मास आणून
राम देतो तु माझा डाव देवून दे तेव्हा हा मुलगा तेथे मुलांना डाव देवू लागला आणि
राम काजीचा मुलगा कसायाच्या घरी गेला तेथे जाताच त्या कसायाने गड्डा तर आधीच
राम खोदून ठेवला होता,तो मुलगा येताच त्या काजीच्या आदेशानुसार,जीवानीशी मारून
राम गड्ड्यात टाकून दाबून दिले काही वेळा नंतर हा मुलगा(पहिल्या काजीचा)आपला डाव
राम देवून घरी गेला घरी आल्यावर त्याला काजीने विचारले अरे मास का नाही आणले?
राम तेव्हा तो मुलगा म्हणाला मास घ्यायला तर तुमचा मुलगा गेला आहे आणि त्याने तर
राम मला त्याच्या वर आलेला डाव देण्यास सांगितले होते म्हणून मी डाव देवून घरी आलो
राम आहे आणि मांस घेण्याकरीता तुमचा मुलगा गेला आहे हे ऐकताच,काजी जोरात रडू
राम लागला आणि हिचकी(हुदके)देवू लागला तेव्हा हा मुलगा बोलला की मी सांगत होतो
राम की जो खोदेल तो पडेल तर तुम्ही काही खोदले आहे का?म्हणून गुरु महाराज सांगतात

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम की, दगा काहीही करु नका(कोणीही करु नका)दगा कोणाचाही सगा नाही. ॥१६॥

राम

राम व्हो कुण जाळे पनंग ॥ जळे अपणी अंग ज्वाळा ॥

राम

राम क्रम बिडो के बंस ॥ करे मुढ मर्कट चाळा ॥

राम

राम बिछणी के सुत ब्रछ बेल ॥ पोखत जीव सोषे ॥

राम

राम आखर सीख अग्यान ॥ बिर चूढे इण दोषे ॥

राम

राम कुण दुःख देवे दुसरो ॥ सींग भार सांमर मरे ॥

राम

राम सुखराम पाप पिंड पोषताँ ॥ यूँ अकाज जीव को करे ॥१७॥

राम

राम सापाच्या शरीरात विषाच्या ज्वाळेने त्याचे शरीर जळत रहाते त्याला दुसरे कोणी नाही
राम जाळत, त्याच्या आतील विषाने तो(साप)जळतो. माकडाच्या शरीराला कवच(एक प्रकारचे
राम जंगली फळ)लागल्याने, त्याला खाज येते तेव्हा तो माकड आपल्या शरीराला खाजवतो
राम (त्याला)खाजवतांना पाहून)दुसरे ही माकड त्याचे साथी त्याला खाजवू लागतात आणि
राम खाजवून खाजवून त्या माकडाला मारुन टाकतात तर त्याच्याने उत्पन्न झालेल्या खाजेने
राम माकड मरतो तसेच बांबू पहाडांवर एक दुसऱ्याशी रगडून त्याच्यात आग उत्पन्न होते ते
राम बांबू आपल्या आतूनच उत्पन्न झालेल्या आगी पासून जळून जातात याचतऱ्हेने विंचवा
राम पासून पैदा(उत्पन्न)झालेले, विंचवाचे बच्चे, तो बिंचू त्याला पोसतो आणि तेच बच्चे
राम (पिल्लु)(त्याच्यापासूनच उत्पन्न झालेले)त्याला(आपल्या आईला)खावून टाकतात.

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम अमरवेल(अधरवेल)झाडाच्या वर वाढते आणि त्या झाडाचा रस शोषण करुन त्या
राम झाडाला सुकवून टाकते तर ती त्या झाडाच्या रसानेच पोषण झालेली वेल त्याच झाडाला
राम सुकवून टाकते डाकीन, अज्ञानात डाकीणीचा मंत्र शिकून घेते(त्या मंत्राच्या योगाने
राम तिच्यात वीर येवून त्या डाकीणला कष्ट देतात आणि आपले भक्ष मागतात ते तिच्या
राम आतील(डाकीणच्याच)अक्षराने मंत्राने तिला त्रास देतात. तर दुसरे कोणी दुःख देत नाही
राम आपल्याच पापाच्या कर्माने(आपल्या आत उत्पन्न झालेल्या पापाने)आपल्याला दुःख होते
राम जसे सांबरच्या शिरावर शिंग उगते(त्याच्या शाखा निघून मोठ्या झाल्यावर, त्या
राम शिंगाच्या)भाराने तो सांबर मरतो(जो पर्यंत शिंग छोटे होते तोपर्यंत त्या शिंगाचे ओझे
राम घेवून पळत राहीला परंतु तेच शिंग मोठे झाले तर मग त्या सांबरला त्याचे ओझे सहन
राम होत नाही तेव्हा तो मान तिरपी करुन शिंग खाली ठेवून देतो एक वेळ खाली ठेवलेले
राम शिंग पुनःत्याच्याने उठवले जात नाही आणि तो सांबर तेथेच पडलेला असतो तेव्हा
राम दुसरे प्राणी, मनुष्य किंवा जनावर त्याला मारुन खाऊन टाकतात याच तऱ्हेने आपल्या
राम आतच उत्पन्न झालेले पाप कर्म आपल्या आतच राहून जीवाचे आकाज करतात. ॥१७॥

राम

राम पेफ हुवा पाषाण ॥ पीड प्रल्हाद ज पाई ॥

राम

राम समझ्याँ पुरसाँ दोस ॥ हिर बिणस्यो रे भाई ॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम बडी अवल्या अक ॥ सर्प तिणका तन कीना ॥
राम कवरौं पढी कुराण ॥ साच साहेब कूं दीना ॥
राम सुणकर आवाज फकिर ॥ हाक हुरमा चल आई ॥
राम लाख रूपया रोख ॥ दे साहेब घर माई ॥
राम बन भूलो सुलतान ॥ अचंबा असा पाया ॥
राम अन पाणी की प्यास ॥ साई प्रलोक रचाया ॥
राम पोळयाँ बोल्या प्रेसता ॥ अे दरबार हुर्मा तणा ॥
राम क्रोड मोल सुखराम के ॥ समज्याँ दोसण सो गुणा ॥१८॥
राम जसे एका वेळी हिरणकश्यपने सर्वांना आदेश दिला की, प्रल्हादचा सर्व गावातून जुलूस
राम काढा. त्यावेळी ज्याच्या हातात जे येईल किंवा हातात जे काही असेल, त्याच्याने
राम प्रल्हादला मारा. म्हणजे कोणाच्या हातात दगड आला, तर दगडाने ही मारा, विट आली,
राम तर विटेनेच मारा, कुन्हाड असली तर त्याच्याने मारा, हंसुवा असला तर हंसुवा ने ही
राम मारा काठी असेल तर, काठीने मारा म्हणजे जे काही हातात असेल किंवा जे काही
राम हातात येईल त्याच्याने मारा, जो कोणी प्रल्हादला मारणार नाही, तर त्याचे शिर काटले
राम जाईल ही गोष्ट ऐकून प्रल्हादची आई कयाधू ने विचार केला, मी आपल्या मुलाला
राम दगडाने कसे मारु? त्याला दगड लागल्याने जखम होईल आणि ती मनात ही जाणत
राम होती की, प्रल्हाद रामाचे नाव घेतो. त्या नामाच्या योगाने त्याला काहीच होणार नाही
राम असे जाणूनही तिने विचार केला की माझ्या समोर जेव्हा प्रल्हाद येईल, तर मी त्याला
राम विट कसे मारु? म्हणून तिने लगेच आपल्या पदरात फूल घेवून घेतले, की माझ्या समोर
राम प्रल्हाद येईल, तेव्हा त्याला मारेल म्हणजे हिरण्यकश्यपचा आदेश प्रल्हादला मारेल
राम म्हणून प्रल्हादला फूल मारल्याने जखम ही होणार नाही. प्रल्हाद सकाळ पासूनच गावात
राम मार खात खात, कयाधूच्या महाला समोर आला. जेव्हा प्रल्हादचा जुलूस कयाधूच्या
राम समोर आला तेव्हा प्रल्हाद आपल्या आई जवळ आला, तेव्हा तिने प्रेमाने विचारले की,
राम आज तुला दुःख झाले असेल तेव्हा प्रल्हाद बोलला की, दूसऱ्यांच्या मारण्याने तर मला
राम काहीच वेदना झाल्या नाहीत, परंतु तु फूल मारले ते दगड होवून त्याच्याने मला खुप
राम त्रास (दुःख) झाले (तू जाणत होती की, हजारो मनुष्यांनी लाखो प्रहार माझ्यावर केले, तर
राम त्याच्याने मला काहीच झाले नाही, तर तू ही पाच दगड मारुन दिले असते तर त्याच्याने
राम माझे काय होवून गेले असते तू तर माझ्या पाठीवर बघून घे फूल मारले त्या जागेवर
राम बेंड (काळे निशाण) आले की नाही दूसरे काही एक ही झाले नाही कारण तु समजून हे
राम काम केले.)
राम याचतऱ्हेने एका राजाकडे महालात राणी जवळ एक देवनामी हिरा होता त्याला एका

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम दासीने चोरला तो हिरा महालातून बाहेर कसा घेवून जाता येईल म्हणून त्या दासीने
राम तो हिरा पायाच्या खाली पट्टीने बांधून पायात जोडे घालून,एका जोहरीकडे गेली आणि
राम जोहरीला दाखवून म्हणाली की,हा हिरा मी चोरून आणला आहे,तु याला कितीमध्ये
राम घेशील?जोहरीने पाहिले की,हा हिरा तर देवनामी आहे आणि तिला याची किंमत जर
राम सांगितली,तर हा हिरा मला मिळणार नाही.दुसरा कोणी घेवून घेईल म्हणून त्या जोहरीने
राम हीनभावाने तिला सांगितले की,हा काय खोटा हिरा आणला आहे?असे बोलून हिरा
राम फेकून दिला फेकताच तो हिरा फुटून गेला आणि त्याचे तुकडे-तुकडे होवून गेले तेव्हा
राम तो जोहरी रडू लागला की हातात आलेला देवनामी हिरा,मी आपल्या हातून गमावून
राम दिला तेव्हा तो हिरा वर जाता-जाता बोलला की,आता का रडतो आहे?मी काया
राम फेकण्या लायक होतो का?तेव्हा तो जोहरी बोलला की या दासीने तर तुला पायाच्या
राम खाली बांधून जोड्यात टाकून आणला होता तेव्हा तु का नाही फुटलास तेव्हा तो हिरा
राम बोलला की,ही दासी मला जाणत नव्हती आणि तु जाणत होता की हा हिरा देवनामी
राम आहे तु जाणून बुजून माझा अपमान केला,तो माझ्याने कसा सहन होईल?)याचतऱ्हेने
राम एक अवलिया होती(ती लोकांना उपदेश देत असे की कोणाचीही कवडीची ही वस्तु
राम मालकाच्या परवानगी शिवाय घेवू नये.त्या अवलियाचा देहांत होवून गेला तेव्हा तिच्या
राम मुलांनी कब्रस्थानात दफन करण्यास नेले त्या देशाची अशी रीत होती की,मुर्दा दफन
राम करतांना त्याच्या सोबत काही द्रव्य ठेवत असत आणि ते द्रव्य कब्रस्थानात राहणारे
राम फकीर मागावून काढून घेत असत हे गाडलेले द्रव्य,तेथिल फकीर काढून घेत,ही गोष्ट
राम जाहीर होती म्हणून तिच्या मुलांनी त्या कब्रस्थानातील फकीरांना बोलावले आणि
राम सांगितले की आम्ही आमच्या आईच्या प्रेता सोबत जितके द्रव्य ठेवत आहे तुम्ही
राम आमच्या कडून तितके घेवून घ्या परंतु नंतर तुम्ही आमच्या आईची कब्र उघडू नका
राम तेव्हा तो फकीर बोलले की,आम्ही द्रव्याकरीता कब्र उघडतो,जर तुम्ही आम्हांला तितके
राम द्रव्य देवून दिले आम्ही कब्र कशाकरीता उघडू? त्यामुळे त्या फकिरांनी तिच्या मुलांकडून,
राम कब्र न उघडण्याचा करार करून द्रव्य घेवून घेतले पुढे खुप दिवसांनी त्या फकिरांनी
राम विचार केला की हिच्यासोबत ठेवलेले द्रव्य,का घालवायचे?हिचे मुल तर बघायलाही
राम येत नाही कब्र उघडून परत जशीच्या तशी करून देवू असा विचार करून रात्री त्या
राम फकिरांनी त्या अवलियेच्या कब्रच्या तोंडावरचा दगड बाजूला केला(हटवीला)त्या वेळी
राम त्या कब्रमध्ये ती अवलिया आणि समोर दोन्ही बाजूने दोन समया (दीपक)जळत
राम होत्या आणि मध्ये धर्मग्रंथ ठेवला होता आणि ती अवलिया धर्मग्रंथ वाचत होती असे
राम दृश्य त्या फकिरांनी पाहिले आणि पाहून घाबरले तेव्हा ती अवलिया त्या फकिरांना
राम म्हणाली,घाबरू नका,इकडे या ते फकिर जवळ येवून बघतात तर तिच्या शरीरावर

राम

राम	हजारो सापसुया लागलेल्या होत्या तेव्हा फकिर त्या अवलियेस म्हणाले की माते तु	राम
राम	अशी असूनही,तुझ्या शरीरावर हे काय आहे? तेव्हा ती म्हणाली कोणाची कौडीची ही	राम
राम	वस्तु मालकाच्या परवानगी शिवाय घेवू नये हे मी जाणत होती आणि दुसऱ्यांनाही हा	राम
राम	उपदेश देत होती परंतु माझ्या घरात दुसऱ्या शेजाऱ्याचे छप्पर आले होते त्यातील एक	राम
राम	(सीक)काडी मी प्रत्येक दिवशी दात कोरण्या करीता घेत होती.त्या काड्यांच्या	राम
राम	सापसुळ्या होवुन गेल्या(तर तुम्ही जावून माझ्या मुलांना सांगा की,ज्या शेजाऱ्याचे	राम
राम	छप्पर आपल्या अंगणात आले आहे तो शेजारी जितके मागेल तितके पैसे देवून गुन्हा	राम
राम	माफ करुन घ्या तेव्हा ते फकिर बोलले आम्ही कब्र उघडण्याचे तुझ्या मुलांना	राम
राम	सांगितल्या वर ते आम्हाला मारुन टाकतील कारण आम्ही कब्र उघडणार नाही,असा	राम
राम	त्यांच्याशी करार केला होता तेव्हा ती अवलिया बोलली की आणि तुम्हाला मारणार	राम
राम	नाही असे मी बोलली आहे असे सांगा मग ते तुम्हाला मारणार नाही मग दिवस	राम
राम	निघाल्यावर फकिर घाबरत-घाबरत तिच्या मुलांजवळ गेले आमच्याने अपराध झाला	राम
राम	आहे,त्याला माफ करण्याकरीता तुमच्या आईने, तुम्हाला संदेश हकिगत सांगितली	राम
राम	तेव्हा तिच्या मुलांनी शेजाऱ्यांना बोलवून सांगितले की तुमचे छप्पर आमच्या अंगणात	राम
राम	आलेले आहे. त्यातुन दात कोरण्या करीता दररोज आमची आई एक काडी घेत होती	राम
राम	त्या काड्यांचे काही पैसे घेवून घ्या आणि गुन्हा माफ करुन द्या तेव्हा तो शेजारी	राम
राम	म्हणाला,की गवताच्या काडीचे मी काय पैसे घेवू?मी पैसे नाही घेणार आणि गुन्हा	राम
राम	असाच माफ करुन देतो त्या कब्रस्थानचे फकिर कब्रस्थानातच राहत होते आणि कब्र	राम
राम	खोदून,बांधून,आधीच तयार ठेवत होते कब्रस्थानात प्रेत आल्यावर आपल्या ऐपती	राम
राम	नुसार कब्र छोटी-मोठी विकत घेवून,त्याच्यात प्रेत ठेवून कब्रचा दरवाजा चून्याने बंद	राम
राम	करत असत.कब्रमध्ये माती टाकत नव्हते असा त्या देशाचा रिवाज(पध्दत)होता आणि	राम
राम	फकिरांचा कब्र खोदण्याचा आणि बांधण्याचा व्यवसाय होता.	राम
राम	याचतऱ्हेने एक अवलिया फकिर होता तो मातीचे आपल्याने उठवले जाईल असे एक	राम
राम	घर बनवत असे ते घर हातात घेवून गावात फिरत कोणी साहेबाचे घर खरीदी करा असा	राम
राम	आवाज करत फिरत असे कोणी घराची किंमत विचारली,तर घेणाऱ्याच्या कुवती नुसार,	राम
राम	किंमत सांगून घर विकायचा हे घर खरेदी केल्याने काय होते?असे कोणी विचारले,तर	राम
राम	तो सांगायचा हे पर घर घेणाऱ्याला,परलोकात घर मिळते याच तऱ्हेने तो प्रत्येक	राम
राम	दिवशी घर बनवून विकायचा एके दिवशी मातीचे घर बनवून बादशहाच्या बैठकी समोर	राम
राम	जावून बोलला साहेबाचे घर खरेदी करा,असे जोरात बोलला तेव्हा बादशहा बोलला की,	राम
राम	याची किंमत काय आहे?तेव्हा फकिर म्हणाला की किंमत थोडी(कमी)आहे फक्त एक	राम
राम	लाख रुपये तेव्हा बादशहा बोलला,मी एक लाख रुपये देत नाही आणि मला ही नको	राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पुढे तो तेथून साहेबाचे घर घ्या असा आवाज देत बादशहाच्या महाला खाली आला,
राम तेथे याचा(फकिराचा)आवाज ऐकून बादशहाची हुसम(बेगम,पत्नी)आली आणि घराची
राम किंमत विचारून एक लाख रुपये फकिराला दिले.आणि घर खरेदी करून कोपऱ्यात
राम ठेवून दिले.पुढे काही दिवसांनंतर बादशहा शिकारीला गेला बादशहाने शिकारीच्या मागे
राम छेड पळवला तेव्हा शिकार पहाडत जावून अदृश्य होवून गेली.बादशहा वनात रस्ता
राम विसरून गेला तहानेने व्याकुळ होवून,तेथे पडून गेला(त्याचा जीव तडपडून प्राण निघून
राम गेले)आणि त्याला परलोक दिसू लागला बादशहाला परलोकात भव्य महल दिसायला
राम लागला तो महल सोन्याचा होता त्याच्यात हिरे,लाल,पुखराज,माणिक,मोती इत्यादी
राम लागलेले होते असा भव्य महल बघून विचार केला की येथे काही खाण्यास पिण्यास
राम मला मिळेल त्या घराजवळ(महाला)जावून बादशहाने द्वारपालास विचारले हे घर कोणाचे
राम आहे तेव्हा त्या द्वारपालने त्याच बादशहाचे नाव घेवून त्या फलानी हुसम(बेगम)चे आहे
राम (त्या बेगमने फकिराकडून,एक लाख रुपयाचे घर खरेदी केले होते त्या घराच्या बदलात
राम हे घर तयार झाले ऐकून,घरात जावू लागला तेव्हा द्वारपालाने त्याला आत जायला
राम केले आणि म्हणाला या घरात ती बेगमच जाईल.तुझा या महालावर अधिकार नाही
राम नंतर त्या बादशहाचा जीव पुनः शरीरात आला आणि इकडे त्याचे साथी लोकही
राम त्याला शोधत-शोधत त्याच्या जवळ आले आणि बादशहाला घेवून राजमहालात गेले
राम नंतर दुसऱ्या दिवशी तोच फकिर मातीचे घर बनवून,हातात घेवून,साहेबाचे घर घ्या
राम घर,साहेबाचे घर घ्या असे बोलत रस्त्याने निघाला तेव्हा बादशहा त्या फकिराचा
राम आवाज ऐकून स्वतः जावून त्या फकिराला बोलला साई साहेब,मला साहेबाचे घर द्या
राम किंमत काय घेणार बोला?तेव्हा फकिर म्हणाला,या घराचे शंभर लाख रुपये घेणार
राम तेव्हा बादशहा बोलला,त्या दिवशी मला एक लाख रुपये सांगितले होते आणि माझ्या
राम बेगमला ही एक लाख रुपयात घर दिले होते मला एक कोटी कसे सांगत आहे?तेव्हा
राम फकिर बादशहाला म्हणाला की,तुम्ही पाहून आला आहात यामुळे)समजा.ज्याला हे
राम समजले त्याला शंभर गुन्हा दोष होतो(याच तऱ्हेने मी ही तुमच्या कडून शंभर गुना
राम (पट)रुपये घेणार). ॥१८॥

राम मेले मन का जीव ॥ पीठ पर निंघा ठाणे ॥

राम मुख पर बात बणाय ॥ सुगम आछी कर आणे ॥

राम आणंद होय खुसीयाल ॥ सुख काहुं के आवे ॥

राम धेकी नर मुरझाय ॥ अंतर ब्होतो दुःख पावे ॥

राम दगाबाज मुख बूंदरे ॥ दिल खुल करे न बात ॥

राम नित पास्यां सुखराम के ॥ गुंथत अे निस जात ॥१९॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मैले मनाचे जे जीव आहेत ते तोंडवर गोड-गोड बोलतात आणि चांगल्या गोष्टी बनवून
राम सांगतात आणि गोष्ट ऐकणाऱ्याला आवडेल अशी सुगम करून चांगली सांगतात आणि
राम पाठी मागे निंदा करतात आणि तोंडवर(समोर)दुसऱ्यांना गोड(आवडेल)अशी गोष्ट बनवून
राम सांगतात दुसऱ्या कोणाच्या ही घरी आनंद झाल्यावर खुशी झाली,कोणालाही सुख झाले
राम तर द्वेषी(मत्सर करणारा)(द्वेष करणारा)मनुष्य नाराज होतो आणि आपल्या मनात खुप
राम दुःखी होतो(कि याचे असे चांगले काम का होवून गेले?आणि माझे का नाही झाले
राम यात-हेने द्वेष करतो)दगाबाज मनुष्य तोंडबंद करून राहतो(मोकळ्या)मनाने गोष्ट करीत
राम नाही.(आणि मनात फासा(जाळ)गुंफत राहतो.(की याचे असे करायला पाहिजे,त्याचे
राम तसे करू टाकू असे-असे घाताचे विचार करत असतो त्याला फास गुंफले असे म्हणतात)
राम असे फास गुंफत त्याचे रात्र-दिवस व्यतीत होतात असे आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराज सांगतात.॥१९॥

राम जात जात के माय ॥ अेक की अदर न काई ॥

राम अेक अेक पुजनिक ॥ अेक ईध को सब माई ॥

राम फोज फोज सब अेक ॥ सरब तळे घोडा हिंसे ॥

राम अेक परी बर जाय ॥ अेक कूं श्वान न धींसे ॥

राम तो क्रणी प्राक्रम ईधक हे ॥ अर्थ बेद के माय ॥

राम जात ईधक सुखराम के ॥ जाती कमतो कवाय ॥२०॥

राम जातीच्या जातीत एकाचा कोणी आदर करत नाही आणि एकाला पुज्यनीय मानतात
राम आणि एक सर्वापेक्षा जास्त असतो.(त्याला जातीचे लोक सर्व विचारून काम करतात)
राम आणि एक दुसऱ्याला कोणी विचारत ही नाही फौज-फौज सर्व एक(सारखीच) राहते,
राम सर्वाना(शिपाई)बसण्याकरीता घोडे एक सारखेच असतात(परंतु ते लढाईत गेले आणि
राम त्यातील शुरविर शिपाई,शुरविरता दाखवून रणक्षेत्रात मरतो)त्याला इंद्राच्या पऱ्या लग्न
राम करून घेवून जातात आणि एक(कायरतेने,भित्तेपणाने)मरतो त्याला कुत्रे ही ओढत नाही.हे
राम शिपाई तर दोन्ही एक सारखेच होते तर ज्याची करणी आणि पराक्रम आधिक आहे(ते
राम अधिक समजले जाते)हा वेदात अर्थ आहे जातीच्या जातीत एक अधिक आहे जातीच्या
राम जातीत एक कमी आहे.॥२०॥

राम मीठा भोजन धक ॥ पाय प्राणी दुःख पावे ॥

राम सो गेणो सुण बाळ ॥ पेर सुडो होय जावे ॥

राम मे मुंदी सिर्पाव ॥ धक सो सियाँ मुवा ॥

राम ऊंची संगत धक ॥ नर्क ईधकारी हूवा ॥

राम जहाँ जहाँ तोटो ऊपजे ॥ सोई सोई तजीये धाम ॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम नफे बिना सुखराम के ॥ ऊंच चीज किस काम ॥२१॥

राम

राम भुक लागली आहे शरीरात साखरेचा आजार आहे गोड जेवण तयार आहे परंतु ते गोड
राम भोजन ग्रहण केल्याने शरीराला नुकसान पोहचते व खाल्याने खाणारा प्राणी दुःख प्राप्त
राम करतो(त्याला दुःख होते)अशा गोड पदार्थाला धिक्कार आहे सोन्याचे दिसायला सुंदर
राम व वजनदार कानातील दागिना आहे परंतु कान नाजूक आहे व दागिना घालून कान
राम फाटून जातो असा दागिना घातल्याने दागिना दुःख देतो त्या दागिन्याला धिक्कार आहे.
राम थंडी खुप आहे व महमुंदी म्हणजे दिसायला सुंदर बनवलेली रजाई पांधरली आहे परंतु
राम त्याच्याने थंडी थांबत नाही व थंडीमुळे रजाई धिक्कार आहे मायेमध्ये मानले जाणाऱ्या
राम लोकांसोबत संगत केली व ती संगत मोक्षाला न पोहचविता गर्भात चौऱ्यांशी लक्ष योनीत,
राम नर्कात टाकते अशा उंच लोकांच्या संगतला धिक्कार आहे म्हणून जेथे जेथे नुकसान
राम होते व प्राणी दुःख भोगतो अशा जगाच्या दृष्टिने कितीही उंच महाग वस्तु राहीली
राम तरीही ती वस्तु त्यागायला पाहिजे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,बिना
राम नफा देणारी म्हणजे तोटा निर्माण करणारी वस्तु कोणाच्या ही कोणत्या कामाची नाही.
राम ॥२१॥

राम

गधो गधे संग जाय ॥ भेंस भेंस्यामे आवे ॥

राम

ऊंट ऊंट के संग ॥ गाय गाया मे जावे ॥

राम

श्वान श्वान के संग ॥ भेड भेडा संग होई ॥

राम

गेवर संग गजराज ॥ सिंघ संग रहे न कोई ॥

राम

यूं नर नारी जक्त मे ॥ संगत माजने होय ॥

राम

जात पाँत सुखराम के ॥ कुळ कर्णी ले जोय ॥२२॥

राम

राम सर्व लोक संसारात आपल्या सारखे जसे स्वतः आहे तश्याच मनुष्यांची लोक संगती
राम करतात.जसे स्वतः गावाच्या या किनाऱ्यावर राहतो,तरी ही तो त्याची संगती करण्या
राम करीता,गावाच्या या किनाऱ्या वरून त्या किनाऱ्यापर्यंत जातो त्याला विचारल्यावर की
राम अरे तु इतक्या रस्त्यातील मनुष्यांना सोडून तु येथे याच्याकडे आला,तर रस्त्यात दुसरे
राम घर नव्हते किंवा मनुष्य नव्हते का?तर तो बोलला की माझ्या मेळचा हाच आहे
राम म्हणून मी आलो यातऱ्हेने)जनावरांमध्ये एक गाढवांचा झुंड आहे,एक गायींचा झुंड आहे,
राम एक कुत्र्यांची टोळी आहे आणि एका बाजुला हत्ती उभे आहेत तर तेथे(एक गाढव
राम आणून सोडल्यावर ते मोठ-मोठे हत्ती,उंट वगैरे जनावर सोडून)गाढवांच झुंडीत पळत
राम जाईल.(आणि कुत्र्याला आणून सोडले तर गाय,म्हैस,जनावराला सोडून)कुत्र्याच्याच
राम टोळीत जाईल.तसे ही म्हैसही(मोठ-मोठे हात्ती वगैरे प्राणी सोडून)म्हशीं मध्येच जाईल.
राम याप्रकारे उंट,उंटा सोबतच जाईल गाय गायी सोबतच जाईल बकरी-बकरी सोबत

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जाईल आणि हत्ती, मोठ्या हात्ती सोबत जाईल. बकरी काय, गाय काय आणि उंट काय
राम सर्व आपल्या आपल्या जातीत जावून मिळतील त्याच तऱ्हेने मनुष्य आपल्या जातीत
राम जावून मिळतील त्याच तऱ्हेने मनुष्य आपल्या सारख्या आपल्या मनुष्याच्या जवळच
राम जातीत तसेच सिंह एकटाच राहतो तो कोणाच्या सोबत जात नाही आणि कोणाला
राम सोबत ठेवत ही नाही याच प्रकारे संसारात स्त्री-पुरुष आपल्या कुटुंबी स्वभावानुसार
राम संगतीला जातात. आपल्या कुळाच्या कुळातच जसे मनुष्य जातात तसेच आपल्या
राम सारखी करणी करणारा मनुष्य पाहून (आपल्या करणी सारखा मनुष्याच्या जवळ, करणी
राम पाडून) जाईल उंच वर्णाचे ही निच जातीच्या संगतीत जातात. ॥२२॥

ग्यानी जळ अंग एक ॥ बिच दुबध्या नही जागे ॥

जो कोई बर्ते लेहर ॥ मिलत सो बार न लागे ॥

अष्ट धात अग्यान ॥ ताव सें होय सो मेळा ॥

कर्मी बरतन फूट ॥ लाख बिध हूवे न भेळा ॥

मुख पथर काठ ज्यूं ॥ फाटां पडे हे देस ॥

फिर जोडयाँ सुखराम के ॥ अंतर मिले न लेस ॥२३॥

राम ज्ञानी आणि पाणी यांचा (दोघांचा) स्वभाव एक सारखा आहे जसे पाणी अधिकतर (तर
राम पाण्यापासून पाणी स्वतः वेगळे होवू शकत नाही) कोणी दुसऱ्याने हाताने किंवा काठीने
राम मारून वेगळे केले तर त्याचे लहरसारखे होवून पाणी पुनः पाण्यात मिळून जाते पाण्यात
राम पाण्याला मिळण्यास वेळ लागत नाही तसेच ज्ञान अधिकतर दोघांमध्ये दुविधा लावून
राम वेगळे होत नाही आणि जरी होवून गेले तरी पुनः एक दुसऱ्याशी मेळ करण्यात वेळ
राम लावत नाही आणि अज्ञानी जीव अष्ट धातू सारखा आहे (धातुचा तुकडा वेगळा होवून
राम असा आपणहून तर मिळत नाही (एक होत नाही) परंतु तो तावाने तो पुन्हा मिळून
राम जातो (याच तऱ्हेने अज्ञानी जीव, एक दुसऱ्याशी भांडण करून, वेगळे होवून जातात मग
राम त्याच्यावर धातू सारखा ताव पडला, तर काही संकट आले किंवा काही दुःख पडले वा
राम कोणत्या गोष्टीची गरज पडली, तर पुन्हा एक होवून जातात) परंतु कर्मी जीव फुटलेल्या
राम (मातीचे) भांड्यासारखे, ते मातीचे फुटलेले भांडे, कितीही लाखो विधी केली तरी ही
राम पुन्हा जुळणार नाही (तसेच कर्मी जीवांचे मन, मातीच्या फुटलेल्या भांड्यासारखे पुनः
राम मिळत नाही) आणि मुख जीव फुटलेल्या दगडासारखा किंवा उललेल्या (फुटलेल्या)
राम लाकडासारखे असतात लाकूड आणि दगड फुटलेले पुन्हा कोणी एका जागी केले तर
राम जुळून तर जातात परंतु फुटलेली त्यांची रेषा त्याच्या आत राहून जाते ती पुन्हा काही
राम मिळत नाही (याच तऱ्हेने मुख लोक असतात की एक वेळा बिगाड (खराबी) करून फुटून
राम गेले आणि पुनः मिळाले किंवा कोणी मिळून दिले. दगड आणि लाकडासारखे त्याच्या

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मध्ये पडलेले अंतर किंवा रेषा जाणारी नाही आणि आतील मन मिळणारे नाही,असे
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात. ॥२३॥

राम

राम

राम ठाकूर रुठां सीस ॥ गांव अेकई नर छाडे ॥

राम

राम राजा कोप बिचार ॥ मुलक सूं बाहेर काडे ॥

राम

राम बादस्याहा सुण खंड ॥ देव तो लोक छुडावे ॥

राम

राम धमराय सिर कोप ॥ नरक के माय पठावे ॥

राम

राम ठाकुर राजा बादस्या ॥ देव लग या दोड ॥

राम

राम गुरु रुठां सुखराम के ॥ नही तीन लोक मे ठोड ॥२४॥

राम

राम गावाचा मालक जर रुसला(नाराज)तर मनुष्याला फक्त त्याचे गावच सोडावे लागते

राम

राम परंतु राजाने जर कोप केला,तर तो आपल्या राज्यातून बाहेर करुन देतो आणि बादशहाने

राम

राम जर कोप केला तर तो आपल्या खंडाच्या बाहेर काढून देतो देवाने कोप केला तर

राम

राम देवता त्याला देव लोकातून काढून देतात धर्मराय(यम)ने जर कोप केला तर तो

राम

राम नर्कात पाठवतो म्हणून आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की ठाकुर(गावाचा

राम

राम मालक)राजा,बादशहा आणि देव यांची येथपर्यंतच धाव आहे परंतु गुरुच्या रुठल्याने

राम

राम (नाराजीने)तीन लोकात कोठे ही जीवाला जागा मिळत नाही आणि अशा बिना जागी

राम

राम मिळणारे जीवाला ज्ञानी, ध्यानी वेद शास्त्र पुराण पित्तर,भूत म्हणून संबोधतात असे

राम

राम पितर भूत आत्म्याला राहण्या -करीता तीन लोकात येथपर्यंत की निचहून निच नर्कात

राम

राम ही जागा न मिळाल्या कारणाने अतृत होवून महादुःख भोगत फिरावे लागते.॥२४॥

राम

राम अरध अर्ध सो हरफ ॥ सीखता पिडंत होई ॥

राम

राम दिन मास पड बिच ॥ भ्रम मोहो देत बिगोई ॥

राम

राम माळी बन बिचार ॥ सीचं ने: चे फळ लागे ॥

राम

राम घणी निंद घट होय ॥ सोय वोही नर जागे ॥

राम

राम यूं जन लागे आद सूं ॥ निभे अंत लग कोय ॥

राम

राम तो ने: छे सुखराम के ॥ आपई कर्ता होय ॥२५॥

राम

राम कैवल्यामध्ये कसा ही अज्ञानी मनुष्य राहिला तरी ही प्रत्येक दिवशी अर्धे अर्धे अक्षर

राम

राम कैवल्याचे शिकला,वाचले तर पंडीत म्हणजे ज्ञानी होवून जातो याचतऱ्हेने प्रत्येक

राम

राम दिवसाचे अर्धे तर महिन्याचे पंधरा(पंद्रा)याप्रकारे प्रत्येक महिन्याला पंधरा अक्षर जर

राम

राम शिकला तर त्याचा खोट्या मायेला खरे समजण्याचा भ्रम निघून जातो व ज्ञान

राम

राम समजल्यावर परिणामतः त्याचा मायेतून मोह निघून नाश होवू जातो माळी बगिचा

राम

राम लावतो आणि त्याला पाणी देतो ज्या दिवशी पाणी दिले त्याच दिवशी झाडला फळ

राम

राम तर लागत नाही परंतु पाणी देता देता निश्चितच त्या झाडला फळ लागते असेच

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम कैवल्य शिकत शिकत पूर्ण समजून जाते कितीही झोप घेणारा व्यक्ती असेल तर
राम केव्हा ना केव्हा तर तो झोपेतून जागा होतो याच तऱ्हेने कैवल्य भक्ती करणारे संत
राम सुरुवाती पासूनच लागून राहिले आणि त्यांची भक्ती शेवटपर्यंत निभून गेली तर ते
राम निश्चित सतस्वरूप कर्ता होवून जातात.॥२५॥ ॥ इति ऊपदेश को अंग संपूरण ॥

राम

राम